

Bosna Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRADAČAC

H.K.Gradašćevića 54, 76 250 Gradačac, telefon 035-369-750, fax. 035-369-751, e-mail: opc.grad@bih.net.ba, www.gradacac.ba,

**IZVJEŠTAJ
O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE RAZVOJA GRADA GRADAČAC
ZA 2019.GODINU**

Gradačac, juni 2020.godine

IZVRŠNI SAŽETAK

Izveštaj o implementaciji Strategije razvoja grada Gradačac (2014-2023.) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru 15 definisanih sektorskih ciljeva.

Planom implementacije za 2019. godinu predviđeno je provođenje 54 projekta, odnosno Programa ukupne vrijednosti 11.230.000,00 KM. Obzirom da je u toku 2019. godine na inicijativu građana grada Gradačac za sufinansiranjem novih projekata ali i odobravanje novih sredstava od viših nivoa vlasti i podrške Gradskog vijeća pokrenuta je inicijativa za revidiranjem broja projekata. S tim u vezi na usvojeno je 3 rebalansa (Izmjena i dopuna) Budžeta za 2019.godinu. Neophodno je napomenuti da je u planu implementacije, shodno usvojenom Budžetu za 2018.godinu, pod jednim nazivom upisan jedan projekat a koji se prilikom implementacije razdvojio na više projekata. Po tom osnovu u APIS bazu (baza za unošenje projekata koji su definisani Strategijom razvoja grada Gradačac 2014-2023 i usvojenim budžetom Grada Gradačac, unešeno je 41 projekat.

Na kraju 2019.godine na osnovu podataka iz APIS baze u realizaciji 40 projekata kojih je 13 u cijelosti završeno. Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je veoma dobar (79 %). Ukupna vrijednost implementiranih projekata je 10.459.066,00 KM, od ovog iznosa 13 % realizovano je kroz Budžet Grada, a ostalo u procentu od 87% iz eksternih izvora.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za prethodnu 2019. godinu, Grad je realizovao nekoliko projekata kojima je riješio ključne probleme zajednice. Budžetom za 2019.godinu planiran je i nastavak izgradnje i rekonstrukcije lokalne putne mreže te je predviđeno izdvajanje iz budžeta 1.289.400,00 KM za rekonstrukciju lokalnih puteva od čega je realizovan veći dio. Infrastruktura se gradi i kao potpora privredi pa je jedan od realiziranih projekata i izgradnja saobraćajnice u Industrijskoj zoni. U Budžetu su planirana i realizovana sredstva za izgradnju saobraćajnice – krak 11 u Industrijskoj zoni II. Grad Gradačac posvećuje veliku pažnju sektoru okoliša, tako da je u 2018.godini implementiran projekat izgradnje Aleje javora u Gradačcu faza II. Vrijednost izvedenih radova bila je 128.245,00 KM.

Izgradnja kanalizacione mreže u sjevernom dijelu grada Gradačac je jedan od najprioritetnijih projekata u sektoru okoliša kao jedna od komponenti projekta Vodosnabdijevanje grada Gradačac. U toku 2019.godine implementiran je projekat izgradnje kanalizacione mreže u naselju Škorići. Izgrađeno je više od 3,3 km kanalizacione mreže. Takođe, započeta je implementacija i projekta izgradnje kanalizacione mreže u naseljima Bagdale, naselju kod bolnice, Vida I, Sibovac, naselju između Sibovca i Škorića i Vide II. Navedeni radovi sufinansirani su u vidu opreme od strane CRA i finansijski od strane viših nivoa vlasti.

Obzirom da Strategija razvoja nije revidirana zadržani su i sektorski ciljevi, što se njih tiče, tokom 2019. godine došlo je blagog pada u ostvarenju istih. Sektorski cilj 1 „Do 2018. godine najmanje 100 novozaposlenih radnika u postojećim i novim industrijskim zonama“ nije postignut jer je došlo do smanjenja broja radnih mjesta za 18 kao i sektorskog cilja „Do 2018. godine povećati obim izvoza i dohotka od izvoza u oblastima metalne i tekstilne industrije te poljoprivredne proizvodnje za najmanje 10%“ koji je takođe u blagom padu od 2%. Ovakav pad broja uposlenih i izvoza neće bitno uticati na razvoj grada Gradačac.

Neophodno je napomenuti dugogodišnji kontinuirani rast broja zaposlenih na području grada Gradačac. Na kraju 2015.godine broj zaposlenih bio je 7.288 (izvor: izvještaj Porezne uprave FBiH) a u decembru 2019.godine 9.077 osoba te dolazimo do broja od 1789 novouposlenih. Uzimajući u obzir, da je broj stanovnika na području grada Gradačac 39.148 od čega je 27.192 radno sposobnih (izvor: izvještaj Federalnog zavoda za programiranje za 2018.godinu) može se zaključiti da je stepen zaposlenosti na zavidnom nivou.

Obzirom da do dana izrade ovog Izvještaja nisu objavljeni zvanični rezultati nadležnih institucija te da podaci za 2019. još uvijek nisu objavljeni, za očekivati je da je i prošla godina na polju izvoza sa područja grada Gradačac bila veoma dobra.

Svi operativni ciljevi društvenog sektora su upotpunosti dostignuti ili djelimično.

Što se tiče ekološkog sektora na četiri operativna cilja je rađeno i ciljevi su dostignuti i djelimično dostignuti osim na operativnom cilju 4. Usvajanjem planske dokumentacije do 2018. godine, stvoreni preduslovi za realizaciju novih projekata iz oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije i monitoring životne sredine. Na ovom operativnom cilju nije rađeno.

U pogledu uticaja realizacije Strategije na stanje makro pokazatelja u Gradu Gradačac, tokom 2019. godine nije došlo do većih promjena. Značajno je istaći da se broj novozaposlenih svake godine povećava te da planirano zapošljavanje novih osoba ostaje u okvirima zadanog. Razlog za povećanje broja zaposlenih je povećanje proizvodnje privrednih subjekata kao i povećanje proizvodnje u oblasti poljoprivrede. Kao jedan od doprinosa koje je Grad pokušao obezbijediti je unaprjeđenje stanja putnih komunikacija kroz Industrijsku zonu.

U toku 2019.godine Općina Gradačac je nastavila sa dobrim praksama kako bi zadržala BFC SEE certifikat. Program Certifikacije povoljnog poslovnog okruženja u jugoistočnoj Evropi / Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE) je jedinstven regionalni program za unapređenje konkurentnosti lokalnih samouprava koji se provodi u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Makedoniji, Srbiji i Crnoj Gori. Program je namijenjen općinama i gradovima koji imaju odgovarajuće kapacitete i strateški su opredijeljeni da unaprijeđe poslovni ambijent, privuku investicije i podstaknu razvoj lokalne ekonomije.

Što se tiče izgradnje institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, Grad Gradačac je tokom 2015.godine, osnovala Privredni savjet koji se sastoji od 15 osoba iz javnog i privatnog sektora. Zadatak ovog tijela je savjetodavna funkcija radi jačanja javno-privrednog dijaloga i unaprjeđenje stanja u privredi. U toku 2018.godine rad Privrednog savjeta je nastavljen te su održane 3 sjednice.

Kada je riječ o zaključcima i korektivnim akcijama u pogledu prethodne godine, najveće prepreke ili teškoće su se odnosile na obezbjeđenje finansijskih sredstava od viših nivoa vlasti, odnosno određenih saglasnosti o sufinansiranju strateških projekata bitnih za projekte sa velikim ciljnim grupama, što upućuje na to da će u narednom periodu biti neophodno pokrenuti još određenih aktivnosti kako bi se otklonile prepreke za implemetaciju projekata.

1. UVOD

Cilj ovog izvještaja je da na jednostavan i jasan način predstavi rezultate implementacije Strategije razvoja grada Gradačac tokom 2018. godine. Njegova svrha je, također, da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o strateškim prioritetima i operativnim ciljevima u narednim godinama. U tom smislu, ovaj dokument sadrži pouke i preporuke za budući rad i predlaže mjere za poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije.

Strategiju integriranog razvoja grada Gradačac za period 2014-2023. godine izradio je Razvojni tim Grada u periodu januar – decembar 2013. godine, u okviru Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDLP), koji predstavlja zajedničku inicijativu Vlade Švicarskei Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP).

Strategija razvoja grada Gradačac usvojena je u januaru 2014. godine na XI redovnoj sjednici Općinskog Vijeća, održanoj dana 28.01.2014. godine. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, općina priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Detaljni plan implementacije za 2019.-2021.godinu je pripremljen i objavljen je na web stranici grada.

Ovaj izvještaj odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih, prioritetnih projekata u 2019. godini, koji se, po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja je Odsjek za upravljanje razvojem i energetske efikasnosti, koji u Gradu Gradačac obavlja funkciju jedinice za upravljanje razvojem. Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih unutrašnjih organizacionih jedinica grada.

Podaci o implementaciji se kontinuirano prikupljaju tokom cjelokupnog perioda koji pokriva ovaj izvještaj i to korištenjem alata za praćenje implementacije Strategije (Excel tabela za praćenje projekata) i na osnovu definisanih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja (SMI tabela). Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na posmatrani period implementacije, kao i pouke i preporuke za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Strategijom razvoja grada Gradačac za period 2014 – 2023. godine, definirana je sljedeća vizija:

Ovo je GRADAčac:

Zajednica obrazovanih, inovativnih, ekološki osvještenih, sigurnih i ravnopravnih građana, koji razvijenim poduzetničkim duhom i naprednom društveno-poslovnom infrastrukturu, njeguju tradiciju i promoviraju nove vrijednosti i mogućnosti, te grade temelje za odgovorno partnerstvo u razvoju severo-istočne BiH.

2.2. Strateški ciljevi

Strategijom razvoja grada Gradačac za period 2014 – 2023. godine, definirana su četiri strateška cilja:

Strateški cilj 1: Razvijeno poduzetništvo u sektoru metalne, tekstilne, prehrambeno – prerađivačke, drvne i građevinske industrije, a naročito u izvozno orijentisanim djelatnostima čime su izgrađeni kapaciteti za aktivno i odgovorno partnerstvo u razvoju sjeveroistočne BiH.

Strateški cilj 2: Modernizovana i standardizovana poljoprivredna proizvodnja (u skladu sa savremenim evropskim i svjetskim standardima) koja predstavlja prepoznatljivu konkurentnu prednost.

Strateški cilj 3: Dobro organizovana i efikasna općinska administracija, koja obezbjeđuje razvijenu infrastrukturu i aktivnosti u sektorima obrazovanja, sporta, kulture, zdravstva i socijalne sigurnosti, čime se osiguravaju uslovi za rad i zadržavanje visokoobrazovanog i mladog kadra na području grada Gradačac.

Strateški cilj 4: Unaprijeđen kvalitet življenja građana, zaštićen okoliš, moderna komunalna i turistička infrastruktura, kao i promocija prepoznatljivih proizvoda našeg podneblja, uz kontinuirano povećanje energetske efikasnosti i upotrebu obnovljivih izvora energije.

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj grada su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Do 2018. godine najmanje 100 novozaposlenih radnika u postojećim i novim industrijskim zonama.

Sektorski cilj 2: Do 2018. godine povećati obim izvoza i dohotka od izvoza u oblastima metalne i tekstilne industrije te poljoprivredne proizvodnje za najmanje 10%.

Sektorski cilj 3: Najmanje 10 novih MSP sa najmanje 100 novozaposlenih do 2018. godine.

Sektorski cilj 4: Do kraja 2018. godine 500 proizvođača zadovoljava EU standarde u poljoprivrednoj proizvodnji

Sektorski cilj 5: Do kraja 2018. godine novih 50.000 sadnica voća, 5.000 m² plastenika i 40 muznih grla uz povećanje obima proizvodnje i prihoda za najmanje 10%.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Do 2018. god. unaprijediti sportsko- kulturni život građana stvaranjem prostornih i tehničkih uslova za povećanje broja tradicionalnih, kulturnih i obrazovnih događaja za 15% i sportsko-rekreativnih aktivnosti za 20%.

Sektorski cilj 2: Obuhvatiti svu djecu predškolskog uzrasta pred polazak u osnovnu školu programom predškolskog obrazovanja do kraja 2015.g.

Sektorski cilj 3: Unaprijediti kvalitet pružanja javnih usluga u oblastima građanskih stanja za 15% do 2018. god

Sektorski cilj 4: Uspostaviti mehanizme unaprijeđenja kvaliteta života mladih, stanja ljudskih prava i rodne ravnopravnosti i poboljšati uslove života za najmanje 100 porodica u stanju socijalne potrebe do 2018. god.

Sektorski cilj 5: Do 2018. god. poboljšati sigurnost građana kroz unapređenje infrastrukture i stvaranje uslova za smanjenje broja nesreća i broja društveno neprihvatljivog ponašanja za 20%.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Do kraja 2018. godine obezbijediti kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje putem javnog vodovoda za najmanje 30.000 stanovnika grada Gradačac.

Sektorski cilj 2: Do kraja 2018. godine smanjeno zagađenje tla uspostavom održivog sistema prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada za 46.000 stanovnika grada Gradačac.

Sektorski cilj 3: Do 2018. god. unaprjeđen sistem prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području grada Gradačac za 30.000 ekvivalent stanovnika

Sektorski cilj 4: Usvajanjem planske dokumentacije do 2018. godine, stvoreni preduslovi za realizaciju novih projekata iz oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije i monitoring životne sredine

Sektorski cilj 5: Do kraja 2018. god. realizacijom projekata energetske efikasnosti i korištenjem obnovljivih izvora energije smanjiti emisiju štetnih plinova i polutanata za 10 % na području grada Gradačac.

Sektorski cilj 6: Unaprijeđenjem i zaštitom prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa povećana turistička ponuda grada Gradačac do 2018. godine.

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period (2019. godina)

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2019. godinu jesu projekti povećanja proizvodnje u sektoru mljekarstva i voćarstva. Fokusiranjem na ovu vrstu projekata grad bi unaprijedo sektor poljoprivrede, što doprinosi realizaciji sektorskog cilja 4 a sami tim i stvorio predušlove za poboljšanje standarda i kvaliteta života građana na području naše grada. Naredni prioritet ekonomskog razvoja je povećanje broja zaposlenih. U toku 2019.godine nije došlo do povećanja broja radnih mjesta. Naravno, Grad Gradačac i dalje radi na unaprjeđenje komunalne infrastrukture u Industrijskoj zoni ali i u ostalim dijelovima grada Gradačac.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2019. godinu ključni prioriteti su: rekonstrukcija lokalnih puteva, izgradnja vatrogasnog doma, izgradnja gradske garaže. Ovi projekti su u direktnoj vezi sa sektorskim ciljem društvenog sektora koji glasi „Do 2018. godine poboljšati sigurnost građana kroz unaprjeđenje infrastrukture i stvaranje uslova za smanjenje broja nesreća i broja društveno neprihvatljivog ponašanja za 20%“

Fokusiranjem na ovu vrstu projekata Općina Gradačac se opredijelila na projekte koji doprinose sigurnosti njenih građana.

Ključni prioriteti sektora okoliša

U sektoru okoliša za 2019. godinu ključni prioriteti su: izgradnja vodovodnog sistema u Južnom dijelu grada Gradačac (Domažić), rekonstrukcija dijela gradske azbestno-cementne vodovodne mreže, proširenje kanalizacione mreže. Ovi projekti su u vezi sa sektorskim cilje 1 sektora okoliša koji glasi „Do kraja 2018. godine obezbijediti kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje putem javnog vodovoda za najmanje 30.000 stanovnika grada Gradačac i sektorskog cilja 4 „Usvajanjem planske dokumentacije do 2018. godine, stvoreni predušlovi za realizaciju novih projekata iz oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije i monitoring životne sredine“

Fokus i ključni prioriteti ekološkog sektora za 2019.godinu bili su obezbijediti kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje putem javnog vodovoda, smanjiti zagađenje tla uspostavom održivog sistema prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada, unaprijediti sistem prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. S tim u vezi u implementaciji je najbitniji projekat za ovaj sektor.

Projekat vodosnabdijevanje grada Gradačac je izuzetno zahtjevan ali istorijski značajan projekat za stanovništvo grada Gradačac. Uzimajući u obzir činjenicu da projekat direktno utiče na kvalitet života 27 /36 mjesnih zajednica u kojima živi cca 32.000 stanovnika, jasno je da je ovo projekat koji zahtijeva dugotrajan rad ali i zalaganje velikog broja stručnih ljudi. Naophodno je napomenuti da je za mjesnu zajednicu Vučkovci, ostavljena mogućnost priključenja na vodovodnu mrežu izgrađenu u sklopu ovog projekta.

Planirano je da će se do kraja 2022.godine, stvoriti uslovi za priključenje novih 3.500 korisnika vodovodne mreže i 1.250 korisnika kanalizacione mreže.

Implementacijom projekta, ukupno će biti izgrađeno 105 km vodovodne mreže, 40 km kanalizacione mreže te će biti rekonstruisano 40 km vodovodne mreže u urbanom dijelu grada. Postrojenje za

prečišćavanje otpadnih voda, kao jedna od komponenti projekta, rekonstruisano je i dograđeno te stavljeno u rad sredinom 2017.godine.

Projekat, između ostalog, ima za cilj i poboljšanje uslova poslovanja privrednih subjekata na području grada Gradačac, što će uz povećanje ukupne ekonomske aktivnosti direktno rezultirati i podizanjem životnog standarda stanovništva. Izgradnjom nove vodovodne i kanalizacione mreže, stvorit će se uslovi za registraciju novih privrednih društava a uz to i povećanjem broja zaposlenih na području grada Gradačac.

Grad Gradačac je u sklopu Trećeg poziva Investicijskog okvira za zapadni Balkan (zajednička inicijativa Evropske komisije i partnerskih međunarodnih finansijskih institucija) za sifinansiranje investicijskih projekata, koji je bio raspisan u julu 2017.godine, aplicirala sa projektom Vodopsnabdijevanje grada Gradačac (komponenta Rekonstrukcija postojećih azbestnih cijevi, vodovoda nedovoljnog kapaciteta i dotrajale mreže u gradu Gradačac). Rok za dostavu aplikacije Direkciji za evropske integracije je bio 02.10.2017.godine.

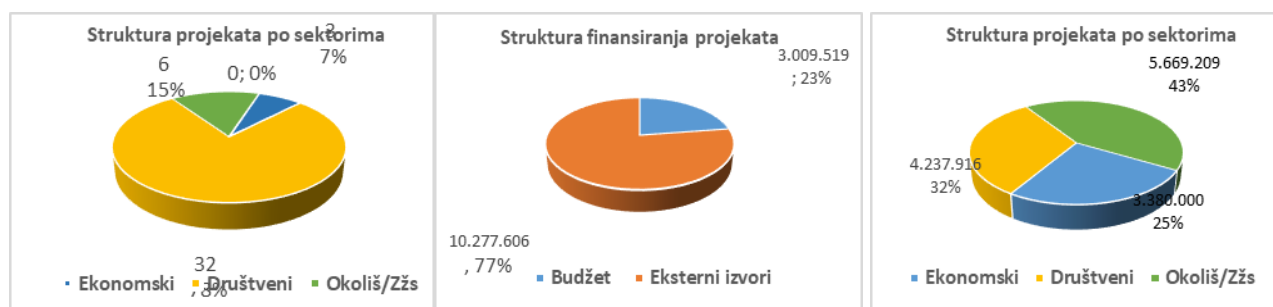
Od strane Direkcije za evropske integracije, dana 29.05.2019.godine, dobili smo informacije da je Sekretarijat WBIF-a, potvrdio da nema prigovora na aplikaciju te da su za „Projekat vodopsnabdijevanje grada Gradačac“, odobrena grant sredstva u iznosu od 1.992.500 €.

Trenutno se provode procedure vezano za potpisivanje supsidijarnih ugovora a najznačajniji je ugovor između Bosne i Hercegovine i EBRD-a (koji je preuzeo obavezu implementacije finansijskih sredstava) čije potpisivanje zavisi od političke situacije u Bosni i Hercegovini, odnosno na političkih dogovora na državnom nivou.

2.5. Zbirni pregled prioriternih projekata i okvira za njihovo finansiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2018-2020. godinu

Za planski period 2019-2021. godine ukupno je planirano 54 projekat, odnosno Programa ukupne vrijednosti 11.230.000,00 KM. Obzirom da je u toku 2019. godine na inicijativu građana grada Gradačac za sufinansiranjem novih projekata ali i odobravanje novih sredstava od viših nivoa vlasti i podrške Gradskog vijeća pokrenuta je inicijativa za revidiranjem broja projekata. S tim u vezi na usvojeno je 3 rebalansa (Izmjena i dopuna) Budžeta za 2019.godinu. Neophodno je napomenuti da je u planu implementacije, shodno usvojenom Budžetu za 2018.godinu, pod jednim nazivom upisan jedan projekat a koji se prilikom implementacije razdvojio na više projekata. Po tom osnovu u APIS bazu (baza za unošenje projekata koji su definisani Strategijom razvoja grada Gradačac 2014-2023 i usvojenim budžetom Grada Gradačac, unešeno je 41 projekat.

Posmatrajući po razvojnim sektorima za period 2019-2021. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 3 projekata, u društvenom sektoru 32 projekta te u sektoru okoliša 6 projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 13.287.125,00 KM, od toga iz vlastitih izvora 3.009.519,00 KM, iz eksternih 10.277.606,00 KM. Pri tome ukupna kapitalna ulaganja u razvojne projekte planom čine veliki dio ukupnog planiranog gradskog budžeta. U nastavku je grafički prikaz strukture planiranih projekata po broju projekata po sektorima, izvorima finansiranja i finansijskim parametrima po sektorima. Neophodno je napomenuti da su se tokom 2019.godine radile tri izmjene i dopune Budžeta za 2019.godinu a sve u cilju što efikasnijeg planiranja ali i dopunavanja budžeta sa novim projektima koji su uvršteni na zahtjev građana ili zbog finansiranja projekata od strane viših nivoa vlasti.

Što se tiče izvora eksternog finansiranja, najznačajniji predviđeni izvori za period 2018-2019. godine su iz poticaja povećanju mljekarstva i voćarstva kao i sredstava Češke razvojne agencije koja je sufinansirala izgradnju kanalizacione mreže u sjevernom dijelu grada Gradačac kao i korištenje kredita od strane EBRD-a za finansiranje projekta Vodosnabdijevanje grada Gradačac.

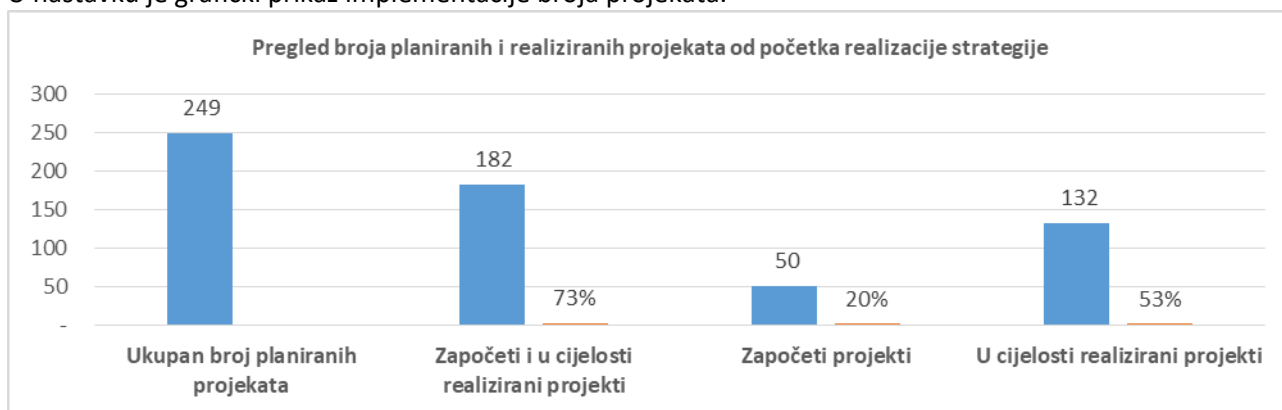
Planirano je da se najveći dio sredstava utroši u okviru ekološkog sektora, gde su sadržani i najveći projekti izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE RAZVOJA

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije

Od početka realizacije razvojne Strategije u potpunosti je završeno 132 projekta, što je 53 % od ukupno planiranih 249 projekata.

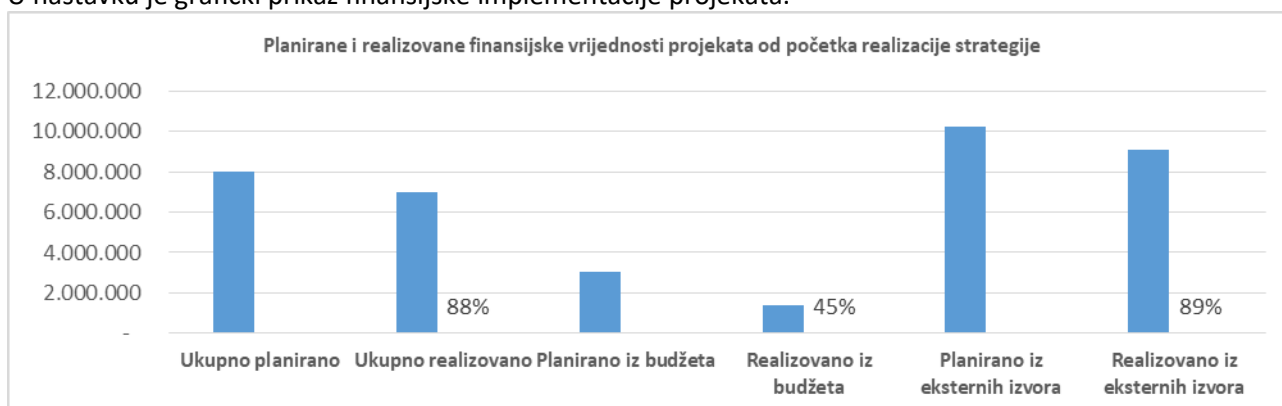
U nastavku je grafički prikaz implementacije broja projekata.

Ukupna vrijednost planiranih projekata za predhodne izvještajne godine je je 57.887.171,65 KM, dok je vrijednost u potpunosti završenih projekata kao i projekata koji su još uvijek u procesu realizacije 28.066.359,00 KM što čini ukupno je 48,48 % realizacije planiranog.

U strukturi vrijednosti ukupnog broja planiranih projekata za 2019.godinu u iznosu od 13.287.125,00 KM iz gradskog budžeta je planirano 3.009.519,00 KM (23%) dok je 10.277.606,00 KM (77%) predviđeno iz eksternih izvora.

U nastavku je grafički prikaz finansijske implementacije projekata.

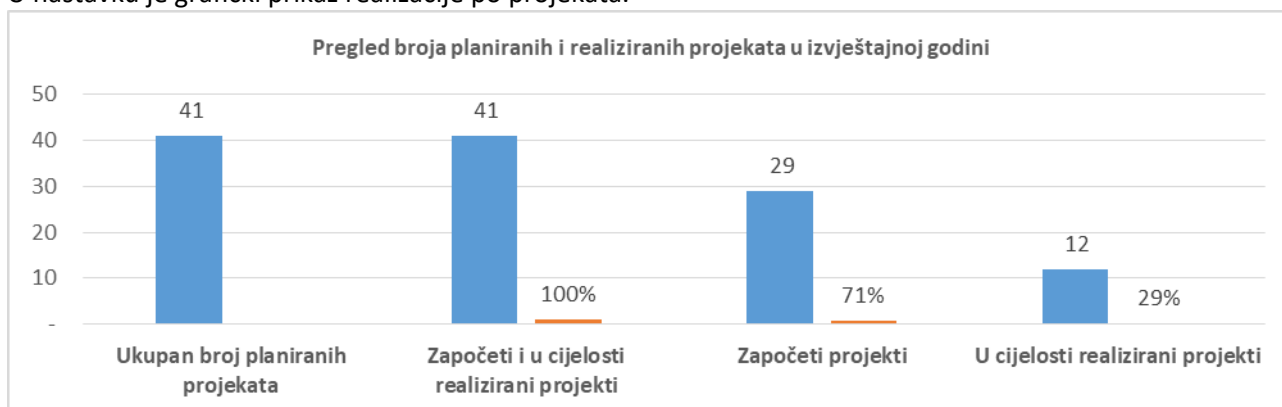

Posmatrajući realizaciju ukupnog broja započetih i u potpunosti završenih projekata, od početka realizacije Strategije, može se zaključiti da je postignuta visoka realizacija. Mada na procent realizacije ukupnog broja projekata utiču brojni faktori ipak se može zaključiti da je Grad Gradačac jedna od naprednih lokalnih zajednica koja je uspjela izdvojiti velika sredstva iz budžeta grada ali i iz viših nivoa vlasti. Jedan od načina kojim je Grad Gradačac dostigao visok stepen realizacije projekata jeste dobro planiranje, kvalitetan timski rad kao i napredno poznavanje pisanja projektnih aplikacija i obezbjeđenje sredstava sa viših nivoa vlasti Odsjeka za upravljanje razvojem i EE.

3.2. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2019. godini

Planom implementacije za 2019. godinu i Budžetom Grada Gradačac, planiran je 41 projekat. U toku 2019.godine na zahtjev građana i uz podršku Gradskog vijeća Gradačac urađene su tri izmjene i dopune Budžeta za 2019.godinu.

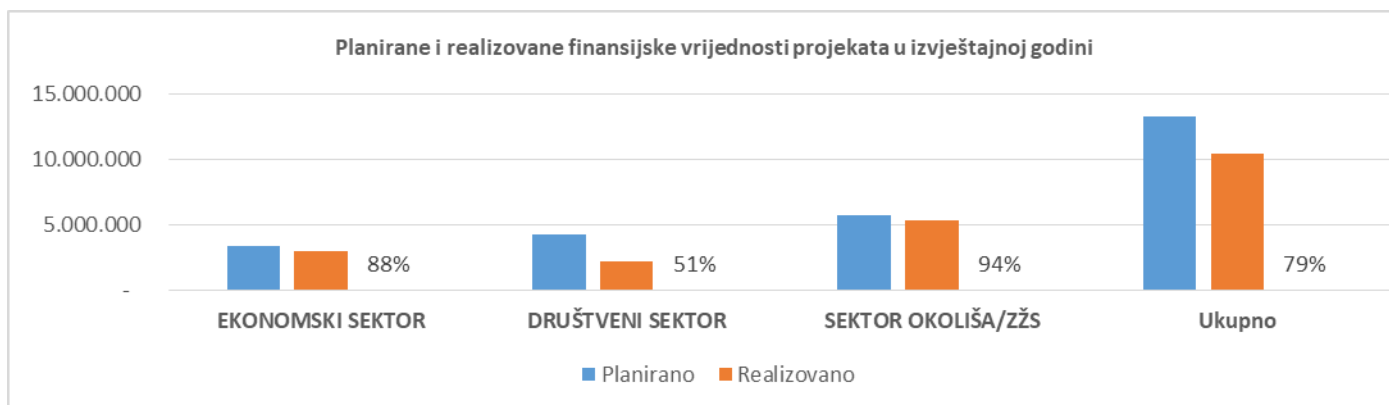
U nastavku je grafički prikaz realizacije po projektima.

Tokom prethodne godine započelo se više projekata koji su prenešeni u 2020.godinu iz razloga što su to projekti koji se implementiraju u više mjeseci.

Kada je riječ o finansijskoj realizaciji, ukupna realizacija projekata je 79% u odnosu na plan. Pri tome u strukturi realiziranih projekata 13% se odnosi na finansiranje iz općinskog budžeta dok je 87% iz eksternih izvora finansiranja. Upoređujući planiranu strukturu po izvorima finansiranja gdje je u planu implementacije bilo predviđeno za 2018 godinu 29% iz općinskog budžeta, a 71 % iz eksternih izvora finansiranja može se zaključiti da se u toku 2019.godine utrošilo više sredstava iz eksternih izvora.

U nastavku je grafički prikaz finansijske realizacije po sektorima.

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realizovanih projekata u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima:

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekata u 2019.godini (svi sektori)

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	41	13.287.125	3.009.519	10.277.606
% struktura finansiranja od A				
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	41	10.459.066	1.365.567	9.093.499
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100%	79%		
% struktura (od B)			13%	87%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	29	9.782.138	728.639	9.053.495
% djelimično realiziranih projekata (od A)	71%	74%		
% struktura (od C)			7%	93%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	12	676.928	636.928	40.000
% u cijelosti završenih projekata (od A)	29%	5%		
% struktura (od D)			94%	6%

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije.

	Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata		Struktura finansiranja realizovanih projekata	
		Planirano	Realizovano	Budžet (%)	Ostalo (%)
2018	Društveni razvoj	4.237.916	2.180.808	40%	60%
	Ekonomski razvoj	3.380.000	2.974.295	13%	87%
	Ekološki razvoj	5.669.209	5.303.963	2%	98%
	Ukupno				
	% po planu implementacije				

Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2019. godinu planirana su 3 projekta. Za realizaciju ovih projekata je planirano 3.380.000,00 KM a realizovano 2.974.295,00 KM. Radi se o projektima poticaja u mljekarstvu i voćarstvu i oni su imali najveći uticaj na ovako veliku realizaciju. Navedeni projekti odnose se na poticaje od strane Ministarstva poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva TK i Federalnog ministarstva poljoprivrede a koji se ostavruju putem Gradske službe za budžet i finansije.

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u ekonomskom sektoru u 2019.godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	3	3.380.000	730.000	2.650.000
% struktura finansiranja od A			22%	78%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	3	2.974.295	372.402	2.601.893
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100%	88%		
% struktura (od B)			13%	87%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	3	2.974.295	372.402	2.601.893
% djelimično realiziranih projekata (od A)	100%	88%		
% struktura (od C)			13%	87%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	0	0	0
% u cijelosti završenih projekata (od A)	0%	0%		
% struktura (od D)				

Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2019. godinu planirano je 32 projekta. Za realizaciju ovih projekata je planirano 4.237.916 KM a izdvojeno je 2.180.808 KM što je 51% od planiranog. U ovom sektoru sredstva koja su namenjena za realizaciju projekata su bila realizirana uglavnom iz općinskog budžeta ali ili eksternih izvora (Detaljne informacije su prikazane u tabeli u nastavku teksta).

Najznačajniji projekti u 2019. godinu u oblasti društvenog sektora su u domenu putne. U toku 2019. godine na inicijativu građana grada Gradačac za sufinansiranjem novih projekata i uz podršku Gradskog vijeća pokrenuta je inicijativa za povećanjem broja projekata. S tim u vezi na usvojena tri rebalansa (Izmjena i dopuna) Budžeta za 2018.godinu. Implementirani projekti nalaze se u Strategiji razvoja grada Gradačac za period 2014-2023. godine.

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru 2019. godini.

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	32	4.237.916	2.185.584	2.052.332

% struktura finansiranja od A			52%	48%
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	32	2.180.808	878.476	1.302.332
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100%	51%		
% struktura (od B)			40%	60%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	22	1.636.009	337.677	1.302.332
% djelimično realiziranih projekata (od A)	69%	39%		
% struktura (od C)			20%	80%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	10	544.799	544.799	0
% u cijelosti završenih projekata (od A)	31%	13%		
% struktura (od D)			100%	0%

Sektor zaštite okoliša/životne sredine

U sektoru okoliša/zaštite životne sredine za 2019. godinu planirano je 6 projekata. Za realizaciju ovih projekata je planirano 5.669.209 KM a izdvojeno je 5.303.963 KM što je 94%. U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekata su bila realizirana uglavnom iz eksternih izvora (Detaljne informacije su prikazane u tabalema u nastavku teksta).

Najznačajniji projekti u 2019. godinu u oblasti okoliša/ zaštite životne sredine su u domenu izgradnja vodovodnog sistema u južnom dijelu grada Gradačac (Domažić), rekonstrukcija dijela gradske azbestno-cementne vodovodne mreže, proširenje kanalizacione mreže za što su sredstva obezbijeđena putem kredita od EBRD banke.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru okoliša/ zaštite životne sredine u 2019.godine

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	6	5.669.209	93.935	5.575.274
% struktura finansiranja od A			2%	98%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	6	5.303.963	114.689	5.189.274
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	67%	91%		
% struktura (od B)			0%	100%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	4	5.171.834	22.560	5.149.274
% djelimično realiziranih projekata (od A)	67%	91%		
% struktura (od C)			0%	100%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	2	132.129	92.129	40.000

% u cijelosti završenih projekata (od A)	33%	2%		
% struktura (od D)			70%	30%

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata u izvještajnom periodu može se zaključiti da su godišnji rezultati vidljivi prije svega kroz realizaciju projekata kapitalnih investicija u infrastrukturu (modernizacija puteva, vodovodne i kanalizacione mreže). Najveći progres je ostvaren u oblasti društvenog sektora i zaštiti i unapređenju životne sredine. U oblasti društvenog razvoja od planiranih 32 projekta, započeto je sa 21, a u potpunosti završeno 11. U okviru društvenog sektora, realizuju se značajni kapitali projekti koji doprinose boljim uslovima života u gradu Gradačac, ali i unapređenju poslovnog okruženja.

U okviru ekonomskog sektora, definisano je pet ciljeva, od kojih potpuno ostvareno 2- SC 1 i SC2.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: *Do 2018. godine najmanje 100 novozaposlenih radnika u postojećim i novim industrijskim zonama*

Planirano je da se u 2018.godini poveća broj zaposlenih za najmanje 10.

U toku 2019.godine došlo je do smanjenja broja zaposlenih za 18. Operativni cilj 1 je postignut.

Sektorski cilj 2: *Do 2018. godine povećati obim izvoza i dohotka od izvoza u oblastima metalne i tekstilne industrije te poljoprivredne proizvodnje za najmanje 10%.*

U 2018. godini planirano je povećanje broja preduzeća koja vrše izvoz za jedno a planirano je da se broj poljoprivrednih proizvođača koji vrše izvoz poveća za 2.

U toku 2018.godine broj preduzeća koje vrše izvoz povećan je za 1 a broj poljoprivrednih proizvođača koji vrše izvoz je povećan za 2.

Operativni cilj 2 je premašen.

Projekti na sektorskim ciljevima 3, 4 i 5 u okviru ekonomskog razvoja, nisu planirani u 2018.godini. Razlog je nedostatak finansijskih sredstava za ovu namjenu kao i nepostojanje javnih poziva na kojima bi se aplicirali projekti iz ovog sektorskog cilja.

U okviru društvenog sektora, definisano je pet sektorskih ciljeva, koji su djelimično ili u potpunosti ostvareni.

Sektorski cilj 1: *Do 2018. god. unaprediti sportsko-kulturnog život građana stvaranjem prostornih i tehničkih uslova za povećanje broja tradicionalnih, kult. i obraz. događaja za 15% i sport.-rekr. aktivnosti za 20%.*

U 2019. godini planirano je 47 tradicionalnih, kulturnih i obrazovnih događaja, 5700 građana će prisustvovati je tradicionalnim, kulturnim i obrazovnim događajima i 2600 korisnika će biti na sportsko rekreativnim događajima.

U toku 2019.godine broj tradicionalnih, kulturnih i obrazovnih događaja ostao je 47, broj građana koji su prisustvovali tradicionalnim, kulturnim i obrazovnim događajima povećan je 5700 i broj korisnika sportsko rekreativnih aktivnosti je 2600. **Operativni cilj 1 društvenog sektora cilj je postignut.**

Sektorski cilj 2: *Obuhvatiti svu djecu predškolskog uzrasta pred polazak u osnovnu školu programom predškolskog obrazovanja do kraja 2015 god.*

U 2019. godini planirano je da se najmanje 400 djece obuhvati predškolskim obrazovanjem.

U toku 2019.godine 420 djece obuhvati predškolskim obrazovanjem.

Operativni cilj 2 u potpunosti postignut.

Sektorski cilj 3: *Unaprijediti kvalitet pružanja javnih usluga u oblastima građanskih stanja za 15% do 2018 god.*

U 2019.godini planiran je završetak izgradnje matičnog ureda i broj korisnika koji će koristiti online uslugu će biti 200 te će broj zadovoljnih građana biti 350.

U toku 2019.godine završena rekonstrukcija prostorija matičnog ureda te je urađena anketa o kvalitetu usluga javne uprave.

Operativni cilj 3 postignut.

Sektorski cilj 4: *Uspostaviti mehanizme unapređenja kvaliteta života mladih, stanja ljudskih prava i rodne ravnopravnosti i poboljšati uslove života za najmanje 100 porodica u stanju socijalne potrebe do 2018. godine.*

Planirano je da se u 2019.godini 40 romskih porodica stambeno zbrine, za 10 porodica poboljšaju uslovi života i održi 1 sajam obrazovanja.

U toku 2019.godine nije rađeno na postizanju navedenog sektorskog cilja.

Operativni cilj 4 je nije dostignut.

Sektorski cilj 5: *Do 2018. godine poboljšati sigurnost građana kroz unapređenje infrastrukture i stvaranje uslova za smanjenje broja nesreća i broja društveno neprihvatljivog ponašanja za 20%.*

Planirano je da u 2019.godini za sanaciju klizišta u Budžetu grada Gradačac previđena sredstva u iznosu do 19.246,00 KM broj pasa lualica je 500, broj saobraćajnih nesreća 120 i broj krivičnih djela narušavanja javnog reda i mira je 155.

U toku 2019.godine utvrđenih visina štete prouzrokovana prirodnim nepogodama nije bilo, nije bilo ljudskih žrtava uzrokovanim minama, broj pasa lualica na javnim površinama smanjen je na 500, saobraćajnih nesreća na području grada Gradačac bilo je manje od 100.

Operativni cilj 5 društvenog sektora je djelimično dostignut.

U okviru zaštite i unapređenja okoliša definisano je 6 ciljeva

Sektorski cilj 1: *Do kraja 2018. godine obezbijediti kontinuirano i kvalitetno vodosnabdevanje putem javnog vodovoda za najmanje 30.000 stanovnika grada Gradačac.*

Planirano je da u 2019.godini postigne kontinuirana dostava vode, gubici vode u sistemu vodosnabdevanja da se smanje za 2,00%, a broj novih priključaka na sistem za vodosnabdevanje je bude 200.

U toku 2019.godine vršena je izgradnja vodovodne mreže u dužini većoj od 10 km, na povećanje kapaciteta distribucije pitke vode nije rađeno, gubici vode su povećani na 55% i broj priključaka vode na sistem vodosnabdevanja je povećan za najmanje 40.

Operativni cilj 1 ekološkog sektora u djelimično ispunjen.

Sektorski cilj 2: *Do kraja 2018. godine smanjeno zagađenje tla uspostavom održivog sistema prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada za 46.000 stanovnika grada Gradačac.*

U 2019.godini planirano je da se jedna deponija ukloni, broj domaćinstava koje razvrstava otpad da bude 400 te da se razvrsta otpad pogodan za reciklažu u ukupnom iznosu od 10% od prikupljenog.

U toku 2019.godine uklonjene i sanirane 3 divlje deponije otpada, razvrstavanje otpada na mjestu nastanka nije započeto, nije sakupljan otpad pogodan za reciklažu.

Operativni cilj 2. nije u potpunosti dostignut.

Sektorski cilj 2: *Do 2018.godine unaprijeđen je sistem prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području grada Gradačac za 30.000 ekvivalent stanovnika*

U 2019.godini planirano je da se izgradi 1500m kanalizacione mreže i da se 80 novih korisnika priključi na kanalizacionu mrežu.

U 2019.godini je rađeno proširenje kanalizacione mreže te je igradeno više od 20 km kanalizacione mreže i priključeno je najmanje 10 novih korisnika

Operativni cilj 3. upotpunosti dostignut.

U 2018. godini se na sektorskom cilju 4. u okviru sektora zaštite okoliša, nije radiilo, pa tako ne možemo govoriti o realizaciji tog cilja.

***Sektorski cilj 5:** Do kraja 2018. god. realizacijom projekata energetske efikasnosti i korištenjem obnovljivih izvora energije smanjiti emisiju štetnih plinova i polutanata za 10 % na području grada Gradačac*

U 2019. godini planirano je da će se smanjit potrošnja energenata za 10%, emisija stakleničkih plinova za 5 javnih objekata za 5% te da će doći do uštede na energentu za 12% i električnoj energiji za 15%

U toku 2019. godine i dalje se bilježi procenat smanjenja potrošnje energenata za najmanje 2%, smanjena je potrošnja električne energije za 1%

Operativni cilj 5 je potpunosti dostignut.

***Sektorski cilj 6:** Unapređenjem i zaštitom prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa povećana turistička ponuda grada Gradačac do 2018. godine.*

Planirano je da u 2019.godini budu uređene 2 zelene površine, rekonstruisano 150m Aleje javora, broj kupača na jezeru je 400 i postavljeno 30 znakova turističke signalizacije.

U toku 2019.godine rekonstruisano 300 m Aleje javora

Operativni cilj 6 ekološkog sektora djelimično postignut.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integrisanosti

Na osnovu prikazanih realizacija projekata i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integrisanost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Uređenje poslovne infrastrukture u industrijskoj zoni, u okviru ekonomskog sektora, istovremeno ima i snažan uticaj na društveni razvoj, kroz stvaranje uslova za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana.

U toku 2019.godine realizovani su projekti u oblasti zaštite i unapređenja životne sredine, koji doprinose razvoju zajednice i poboljšanju uslova života građanja - uređenje zelenih površina, izgradnja fekalne kanalizacije i izgradnja javne rasvete.

U oblasti društvenog razvoja najviše se ulagalo u putnu infrastrukturu, što značajno doprinosi i ekonomskog i ekološkom sektoru.

Projekti koji se planiraju u narednom periodu biće u oblasti vodosnabdevanja -igradnja vodovodnog sistema u južnom dijelu grada Gradačac, rekonstrukcija dijela gradske azbestno-cementne vodovodne mreže, proširenje kanalizacione mreže čime će biti izgrađeno više od 100 km potisno-distributivne vodovodne mreže, rekonstruisano 40 km gradske dotrajale AC vodovodne mreže i izgrađeno 40 km kanalizacione mreže što će doprineti boljim uslovima života stanovništva.

3.5 Institucionalni kapaciteti gradske uprave i saradnje sa bitnim akterima

Odsjek za upravljanje razvojem i energetska efikasnost ima funkciju upravljanja razvojem. U Odsjeku je planirano 8 radnih mjesta od kojih je trenutno popunjeno tri radna mjesta i to za

1. Šef odsjeka za upravljanje razvojem i energetska efikasnost,
2. Stručni savjetnik za implementaciju međunarodnih investicionih projekata

3. Stručni saradnik za nadzor nad realizacijom infrastrukturnih projekata (dvije pozicije)
4. Stručni saradnik za implementaciju infrastrukturnih projekata
5. Stručni saradnik za upravljanje razvojem i strateško planiranje
6. Stručni saradnik za pravne poslove
7. Viši samostalni referent za analizu obaveza, vrednovanje i praćenje realizacije toka projekata,
8. Viši referent za pripremu projektnih aplikacija, vrednovanje, praćenje i analizu toka projekata, Ljudski resursi zaduženi za razvoj, uglavnom zaposleni u Odsjeku za investicije, nadzor i EE i imaju sve neophodne kapacitete i vještine. U 2019. godini, zaposleni su pohađali veliki broj značajnih obuka te stekli znanja i vještine za vođenje poslova koji su vezani za ovu oblast.

3. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Grad Gradačac se nalazi na sjeveroistoku Bosne i Hercegovine i pripada Tuzlanskom kantonu. Grad zahvata južni i nešto jugoistočnog dijela srednje Posavine koja se proteže na dio sjeverne Bosne i padinski dio planina Majevice i Trebave i zauzima prostor od 218 km². U Gradačac je moguće doći asfaltnim putevima iz četiri pravca: Modriče, Bosanskog Šamca, Orašja i Ormanice. Udaljenost od Tuzle je 60 km, Sarajeva 180 km i Zagreba 341 km. Udaljenost od tuzlanskog aerodroma je oko 80 km. Na području grada Gradačac, živi 39.340 stanovnika¹, od čega je 8685 zaposlenih, dok je na evidenciji 6.596. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je 2.950 KM. Prosečna neto plata je 607 KM. Prosečna plata u Gradačcu je niža nego u drugim, susjednim Općinama slične veličine iz razloga što je veći broj uposlenih u privredi, gdje je osnovica za obracun plata manja. BDP i prosečna plaća nisu se značajno mjenjale tokom posljednjih nekoliko godina.

U nastavku je dat tabelaran prikaz makropokazatelja za polaznu i izvještajnu godinu (ili zadnju godinu za koju su podaci dostupni). Popunjene su kolone za koje se moglo doći do podataka:

OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	Indikator	Polazno stanje			Izvještajna godina 2018			ProsjeK Kantona (ili RS)**		
		2012			2018			2018		
		Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
Stanovništvo	broj	46132			39340					
Zaposlenih stanovnika	broj	6500	4200	2300	9095	5600	3495			
	%	45.90%	64.60%	35.40%	23%	62%	38%			
Nezaposlenih stanovnika	Broj	7580	4450	3130	6300	3718	2582			
	%	54.10%	59%	41%	16%	59%	41%			
Bruto domaći proizvod	iznos									
	po glavi	2846			2950					
Investicije na teritoriji JLS	iznos									
Broj preduzeća/1000 stanovnika	omjer	15			17					
Prosečna neto plaća u KM	iznos	600			620					
Broj učenika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika	broj	135			119					

¹Broj stanovnika, koji je za oko 4,300 stanovnika manji nego u 2013. godini, je zapravo podatak dobijen iz nezvaničnih rezultata popisa, a podci iz prethodnih godina su bile grube procjene.

Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	5.35							
Broj ljekara/1000 stanovnika	omjer	0.39			0.45				
Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos	0			44.600.045				
DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA*									
Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer	16.63							
Poljoprivrednih gazdinstava/1000 stanovnika	omjer								
Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	8							
Zdravstveno osiguranih lica u odnosu na ukupno stanovništvo	omjer								
Broj aktivnih članova u institucijama kulture	broj	1900	800	1100	2000	900	1100		
Broj aktivnih članova u sportskim institucijama	broj	2500	1500	1000	2650	1600	1100		
Pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće	procenat	100%			100%				
Pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada	procenat	49%			49%				
Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije	broj	0			0				
Broj domaćinstava bez pristupa električnoj energiji	broj	0			0				
Emisija CO2 po glavi stanovnika	tona								

* Dopunski indikatori razvoja su funkciji praćenja ostvarenja strateških ciljeva/fokusa.

** Za one makro indikatore za koje nisu dostupni podaci za izvještajnu godinu uključuju se podaci za zadnju dostupnu godinu, a u tom slučaju se trebaju naglasiti umetanjem oznake „(+)“ u koloni „indikator“, npr. „broj (+)“.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija strategije u 2019. godini je na veoma velikoj razini. Ukupan procenat realizacije planiranih sredstava od 79%, i u skladu je sa očekivanjima članova razvojnog tima. Ako posmatramo ostvarenje sektorskih ciljeva, očigledno je da su u 2019. godini neki ciljevi ispunjeni 100 i više procenata, ali ima i nekoliko sektorskih ciljeva, koji uopšte nisu sagledani u planu za 2019. godinu, pa tako nisu ni realizovani.

U 2019. godini urađen je značajan korak naprijed u uspostavljanju strateškog i institucionalnog okvira za upravljanje razvojem. S obzirom da se radi o sedmoj godini implementacije Strategije, koja podrazumijeva uspostavljanje novog sistemskog pristupa u okviru lokalne samouprave, može se reći da su postignuti rezultati, prije svega, u smislu unaprjeđenja procesa i jačanje kapaciteta zaposlenih za planiranje, monitoring i evaluaciju i izveštavanje o implementaciji važeće Strategije razvoja grada Gradačac. U sedmoj godini implementacije Strategije:

- Pripremljen je sedmi trogodišnji plan implementacije, za period 2020-2022. godinu koji je usvojen i na Gradskom vijeću. Ovo je bilo značajno iskustvo za grad, a pouke dobijene iz predhodnih procesa planiranja iskorištene su kao osnov za poboljšanja u narednim godinama.
- Pripremljeni su godišnji planovi implementacije po službama i odsjecima i stavljen je akcenat na projektni pristup, koji je u Gradu Gradačac u velikoj mjeri prihvaćen i ranije.
- Godišnje planiranje projektnih i redovnih aktivnosti je već redovna aktivnost.
- Postignut značajan napredak u saradnji sa privatnim sektorom. Formirani Privredni savjet koji osnovan u cilju jačanja javno-privatnog dijaloga i aktivnog uključivanja privatnog sektora u implementaciju projekata ekonomskog razvoja održava svoje redovne sastanke.

Na osnovu detaljne analize implementacije Strategije u 2019. godini može se zaključiti sljedeće:

Od planiranih 41 projekta svi su započeti ili realizovani

- Realizovani su ključni projekti infrastrukturnog razvoja, uključujući izgradnju saobraćajnica i lokalnih puteva, vodovoda i kanalizacije, ali i saobraćajnice koje stavljaju u funkciju postojeće industrijske zone (Industrijska zona) i time značajno povećavaju šanse za privlačenje investicija, otvaranje novih MSP i kreiranje novih radnih mjesta.
- Struktura implementiranih projekata u 2019. godini u Gradu Gradačac ukazuje na jasno definisan strateški pristup, adekvatno planiranje budžeta, dobru procenu i realna očekivanja u smislu eksternih izvora. Realizacija velikog broja kapitalnih investicija, će imati velikog uticaja na ekonomski i društveni razvoj, a u narednim godinama očekuju se još konkretniji rezultati u smislu novoosnovanih preduzeća, povećanja broja radnih mjesta, a samim tim i bolje vrednosti makropokazatelja.
 - U toku 2019. godine na inicijativu građana grada Gradačac za sufinansiranjem novih projekata i uz podršku Gradskog vijeća pokrenuta je inicijativa za povećanjem broja projekata. S tim u vezi na usvojeno je 3 rebalansa (Izmjena i dopuna) Budžeta za 2019.godinu. Skoro svi naknadno traženi projekti odnose se na društveni sektor i ekološki sektor.

U narednom planskom periodu posebnu pažnju treba posvetiti:

- Boljem planiranju projekata kako se ne bi radile izmjene i dopune budžeta za tekuću godinu
- Kvalitetnoj i blagovremenoj pripremi projektnih prijedloga i apliciranje na dostupne eksterne izvore finansiranja. Kao uslov za apliciranje projekata višim nivoima vlasti je obezbjeđenje neophodne projektne dokumentacije a što obavezuje i povećanje stavke u budžetu za pripremu projektne dokumentacije.
- Unaprjeđenju jačanja saradnje poslovnog sektora i Grada.
- Planirati projekte koji podrazumijevaju promociju Grada i stvaranje povoljnog poslovnog okruženja.
- U narednom planskom periodu staviti akcenat na razvoja poljoprivrede koja je od velikog značaja za stanovništvo grada Gradačac

5. ANEKSI

- Plan implementacije Strategije integrisanog razvoja 2020-2022. godine.
- Akcioni plan za predhodnu godinu